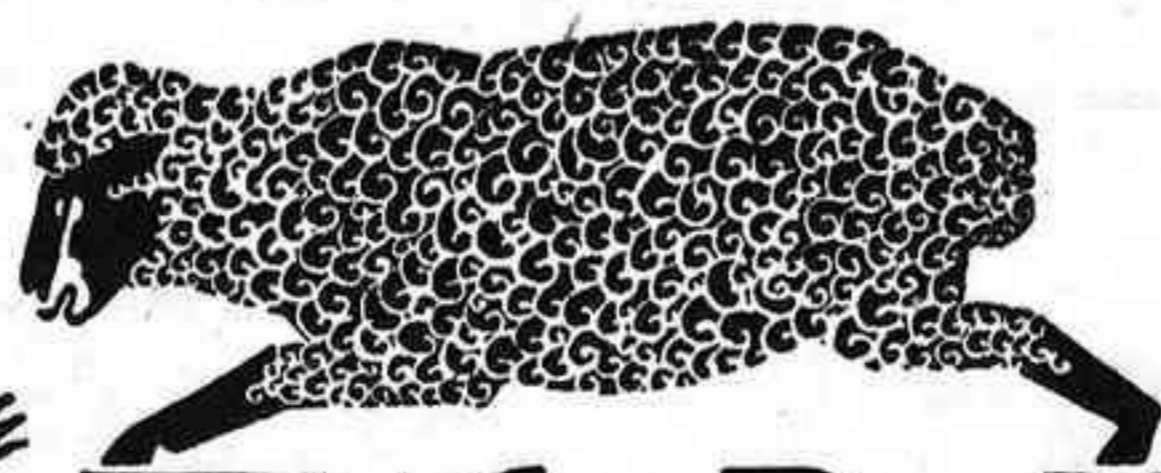

EL BE NEGRE

SETMANARI SATÍRIC.

En Barrera ens ha deixat amb un pam d'l... banyes

Any II - Núm. 64

Barcelona, 6 setembre de 1932

Preu: 20 cèntims

Regidors que teniu fills!

Una altra carta del Sr. Marlés que posa les coses al seu lloc

El fill del regidor senyor Marlés, en vista de la inseguretat dels correus, ens ha tramès la següent carta en resposta a la que li envià a través de la premsa el senyor Macià, en resposta a la que a través de la premsa i del seu fill li havia enviat abans el senyor Marlés pare. Així, però, com la primera era oberta, aquesta l'hem rebuda tancada i hem hagut d'obrir-nos-la nosaltres amb un obrellau. Diu:

«Senyor: «He llegit a la premsa la lletra que a través de la premsa i de mi heu escrit al meu estimat pare, i no puc menys d'estranyar-me de la resposta tot recordant tot el que el meu pare estimat havia fet perquè vós poguéssiu fer-vos republicà i catalanista, i poguéssiu arribar a l'exili i a President de la Generalitat.

«Però a vós tot això no us fa res; heu sacrificat homes; heu sacrificat el meu pare amb la mateixa indiferència clerical amb què el capellà sacrifica la missa.

1. ¿de què acuseu el meu estimat i sacrificat pare? En la vostra lletra dieu que us varen dir que el meu pare era acusat d'haver presenciat un lliurament de diners a algun regidor, sense donar-ne coneixement al partit. Ah! Us varen dir, dieu, us varen dir, us varen dir; i ¿quins us ho varen dir? Gent anònima i indocumentada. ¿Que el meu estimat i sacrificat pare va veure que a un regidor li donaven diners i no en va dir res? ¿I per què n'havia de dir res, si tot sap que això és la cosa més na-

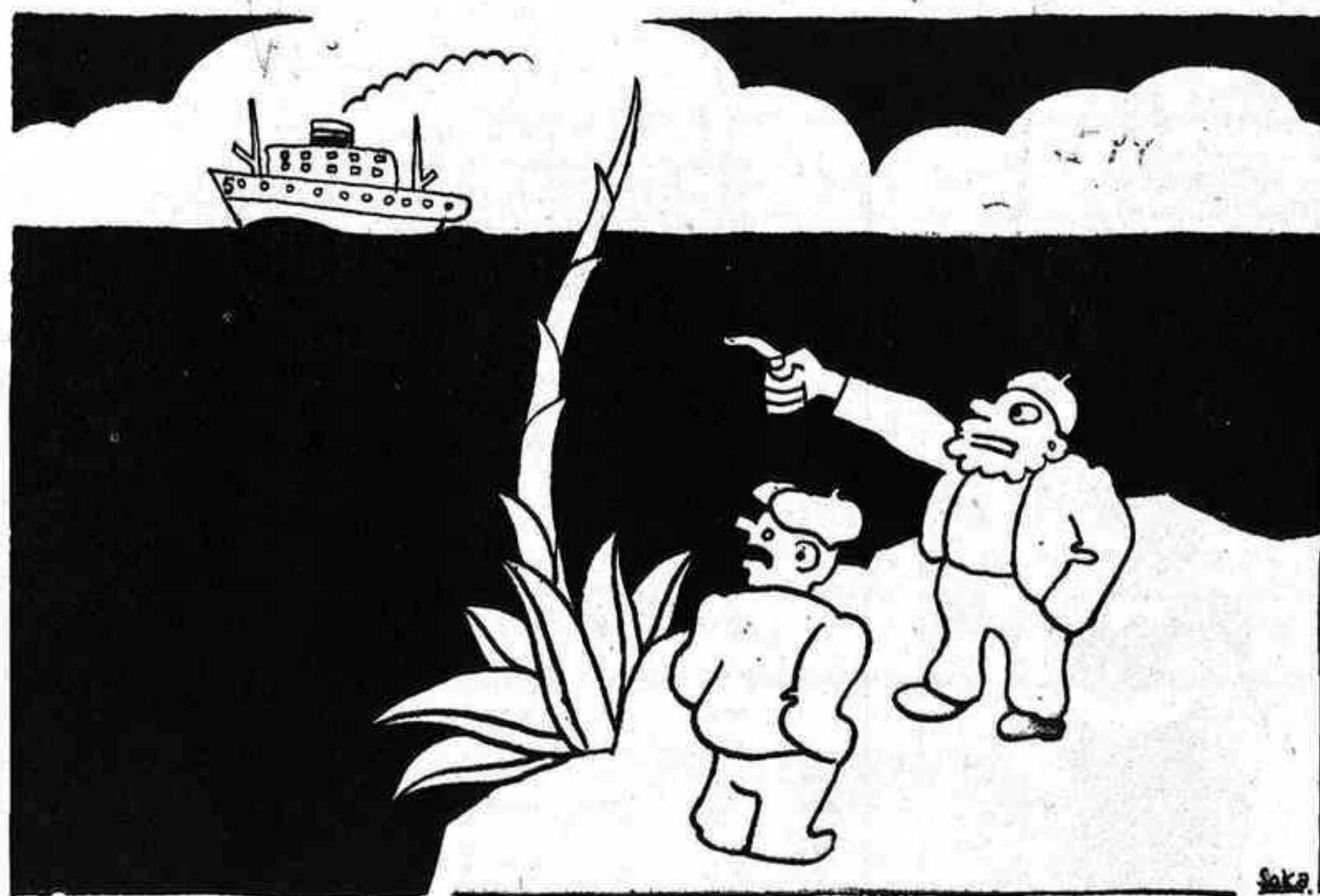
tural del món a l'Ajuntament? Ves de quines coses us estranyeu. Ja es veu ben bé que veniu de l'hort. I doncs, ¿per què us creïeu que la gent es posava en candidatura?

Quan un pare té fills, heu de saber, senyor Macià, que ha de fer alguna cosa més que sacrificar-se estúpidament; ha de portar el pa a casa, i el demés, que ja va dir aquell que no sols de pa viu l'home, i això que aquell vivia en els temps de l'antiguitat que la gent anava a peu i la vida era barata.

Es per això que us torno a demanar que us recordeu del molt que jo i el meu pare estimat i sacrificat hem fet per vós sempre que ho heu necessitat, que ja sabeu que ha estat més d'una vegada i sempre us en heu anat tip de casa, perquè mai no us hi ha faltat un plat de sopa.— Josep Marlés Sans.»

Com poden veure els nostres lectors, les raons del senyor Marlés pare exposades pel senyor Marlés fill, no poden ésser més convincents de la bona fe amb què obraven els tan injustament condemnats com executats sis regidors, sis, de l'Esquerra.

Es d'esperar que l'opinió s'aixecarà amb un sol home per demanar l'indult, cosa que ho fa creure el que els sis regidors, sis, seguisin asseguts a llurs escons de l'Ajuntament la sessió passada. Nosaltres ens atrevirem a demanar a l'opinió que no es molestés a aixecar-se, perquè els sis regidors, sis, i els altres, estaven massa ben asseguts.

— La «Soll» assegura que els fracten a cos de rei.
— Ho deu dir perquè són monàrquics.

La Hisenda de la Generalitat

Impressió parlamentària

Finalment, les Corts, veient que la Generalitat era bona minyona, li han votat amablement la qüestió de la Hisenda de l'Estatut que li donen, que, tot i ésser l'Estatut de Catalunya, sense ésser l'Estatut de Catalunya, és l'Estatut d'EL BE NEGRE.

En alguna cosa s'havia de conèixer la influència cada dia més creixent que el rotatiu més important de Catalunya de més tiratge, i, sobretot, de més circulació (tant que tenim notícia que el senyor Vachier es proposa de regular-nos-la) tenia en els organismes centrals de la República.

Es per això que l'article 17 de l'Estatut, referent a Hisenda, ha estat aprovat sense protestes dels senyors Maura, Melquiades, Alvarez, Royo Villanova, Lerroux i Unamuno, i si els senyors Alba i Abilio Calicantoderón hi han posat algun reparo, ha estat més aviat per pura fórmula i per posar els punts sobre les is, sobre les jotes i sobre les comes, que no pas per altra cosa.

Les sessions, amb la perspecti-

va d'unes vacances, han corregut normals i calmes, i ni els diputats catalans s'han sentit amb esma de refusar el que tan generosament els era ofert primer, i donat després.

Amb l'article 17 Espanya ha resolt la qüestió de la Hisenda. Ara només falta que la resolgui Catalunya. Les Corts, resolgueren la setmana passada un dels punts més importants, punt que podríem qualificar de suspensiu, i que Catalunya haurà de recordar sempre que li hagin donat.

Els extremistes, que tot s'ho volien prendre, hauran de reconèixer-ho també, de la mateixa manera que els moderats, sempre disposats a deixar-se donar i a acceptar sense «arriere-pensée» el que fos.

Amb l'article 17 la Hisenda de la Generalitat, si no es pot afirmar sense un punt d'exageració, que queda solidificada, es pot presumir, amb l'optimisme característic de les altes esferes, que anirà amb passa ferma i segura,

però honrada, cap a la liquidació.

Perquè els nostres lectors es puguin fer càrrec del que diem, publicarem l'article que ha de fer la nostra felicitat. Diu així:

«La Hacienda de la República respetará lo que ahora tiene y cobra Cataluña, pero Cataluña no podrá tocar nada de lo que tiene y cobra el Estado. Cataluña, en cambio, podrá ordenar de una manera nueva y artística los tributos que ahora percibe de un modo desordenado, viejo y antiestético.

Los nuevos tributos que cree la Generalidad no podrán ser obstáculo a los que pueda imponer el Estado, y si éste los impone, la Generalidad, por educación, retirará los suyos. Como compensación, el Estado le dará las más expresivas gracias.

En ningún caso la ordenación tributaria de la Generalidad, ni que decirse tiene, podrá estorbar la implantación del impuesto sobre

(Segueix a la pàg. 2, col. 1)

Els nostres concursos

On és el general Barrera?

«El Be Negre» ofereix el càrrec de Cap Superior de Policia de Barcelona a qui el trobi

Desitjosos de contribuir com el que més (consti que en dir això no alludim la policia) a la recerca i captura del general Barrera, hem procurat posar-nos d'acord amb la Generalitat per tal que el concurs que obrim avui redundi en bé del país d'Espanya, en general, i del país de Catalunya, en particular. Volem dir que el guanyador del present concurs serà elegit «ipso facto» director general d'ordre públic a Catalunya, i així, d'un sol tret matarem diversos pardals i fins i tot potser algun ase, en el sentit que d'una vegada quedarà resolt l'enutjós problema creat per la competència d'aquest càrrec, que sostenen els aspirants al mateix, senyors Farràs, Armand Otero, Pineda i tres o quatre mil més.

Les bases del nostre concurs són les següents:

Primera. — EL BE NEGRE, d'acord amb la Generalitat, donarà el càrrec de Cap Superior de Policia de Barcelona al que trobi el general Barrera.

Segona. — Poden prendre part en aquest concurs totes les persones majors d'edat i que hagin demostrat certes disposicions per al detectivisme. Per tant, queden exclosos de participar-hi els policies de Barcelona.

Tercera. — Per motius diferents als exposats en la clàusula anterior, tampoc no podran participar al concurs els senyors Barrera (pare i fill).

Quarta. — S'agrairà que la troballa del general tingui lloc abans del pròxim moviment monàrquic.

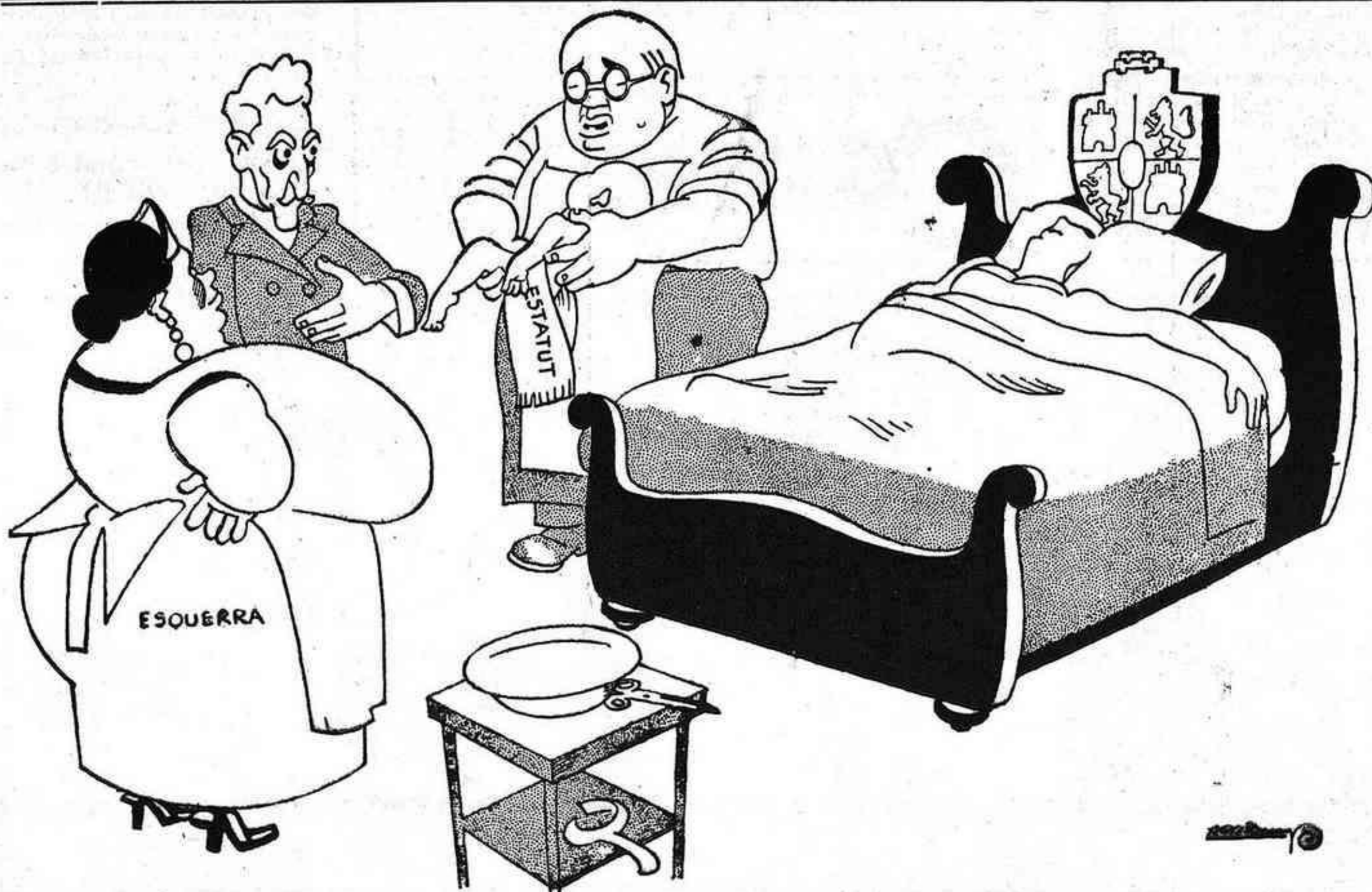
Cinquena. — Per a facilitar la labor dels concursants, els aconsellem que no facin gaire cas de les manifestacions que sobre aquest afer pugui fer el senyor Moles i de les informacions de La Publicitat.

Sisena. — És inútil pretendre enganyar-nos presentant-nos un detingut que no sigui el propi ge-

neral Barrera. En un cas desesperat ens acontentaríem, però, amb el senyor Pich i Pon.

Setena i darrera. — Per a conèixer la figura del general, consulteu la col·lecció d'«El Dia Gráfico» (anys del 1923 al 1929), on hi sortí retratat dia sí i l'altre també.

Anim, lectors d'EL BE NEGRE! Un cop de cap, i en Barrera és nostre!

Azaña. — Aquí el teniu.
Macià. — Ara tot serà que la dita me'l cuidi bé.

Un esquitx imprevist

A conseqüència de les dissidències municipals, dimiteix l'Alcalde... de Nova-York

Heus aquí un resultat ben fust de les discussions que hom té aquests dies a l'Ajuntament. L'Alcalde senyor Jaume Aiguader continua a la vara. Però aquesta calamitat no és prou. A Nova York l'alcalde senyor Walker, es-cruixit per les enormitats que sentia a dir que passaven per Barcelona, sembla que ha pres el termini de dimitir la vara; no més amb una condició: que no facin pas Alcalde d'allà baix el doctor Aiguader; car dues vares, per un home dels seus mèrits, poden prestar-se a equivocs; i el doctor és com la dona de César i, àdhuc, a estones, ho sembla més del que us podríeu creure.

El senyor Jaume, inclit germà de l'Artemi, ha escrit al simpàtic confrare Walker que no s'ho prengui així, que no dimiteixi; que ell no és partidari de la dimissió de ningú, llevat del tinent d'alcalde (de l'escala de reserva) senyor Casanoves.

Per ara, no sabem què ha respost el dimissionari, ni si és veritat que, en companyia dels senyors Costa, Sánchez, Marlés, Puig Monner, Vinyals i Oller, pensen fundar una banca a Xicago, o un *speakeasy* al barri de Manhattan, o bé un grupet dintre del nostre consistori.

Del nostre folk-lore

No va pas per en Giralt

Es un costum ben curiós de la contrada de Sant Celoni, que en passar per un determinat quilòmetre de la carretera de Santa Fe, els viants acostumen a cridar:

—Lladre! lladre!

Com que es dona la casualitat que, per aquells voltants, hi ha una de les cases que s'ha fet fer un simpàtic regidor, radical per més senyes, i també per més senyes, amb diners guanyats amb la suor del seu front, la qual és abundosa, per la raó que don Casimir és bastant gros; com que es dona, diem, aquesta casualitat, i ja se sap, la reputació dels regidors és sempre primparada i *mobile qual piuma al vento*, i nosaltres, no voldríem per res del món que ningú, ni de pensament, pogués empastifar amb la més petita màcula aquell mantell d'ermini que, tant d'hivern com d'estiu, el senyor Giralt duu moralment damunt les espatlles, referim un costum popular antiquíssim, origen de la pràctica en qüestió, el qual trobem relatat en certa nota marginal d'un codi de Bernat Metge del segle XV, a darreries, conservat a la biblioteca de la Universitat de Barcelona. Diu així:

«Així mateix és usatge d'homes pagesos d'esta contrada, si mai passen per la carretera de Santa Fe, en eixint de Sant Celoni, de cridar en altes veus: «ladre, ladre!», per tal que Deus les guard de pendre mal ells, e llurs mullers e fills e filles. E aital costum data de temps de l'antiguitat, que hi havia moros a la costa. Laus sit Deo.»

Llegiu a la pàgina 3 el capítol III de la cada dia més misteriosa novel·la d'«EL BE NEGRE»

RECORDEU-VOS-EN!

El pròxim número d'«El Be Negre» serà dedicat a l'Estatut triomfant

La Hisenda de la Generalitat

(Ve de la 1.ª pàg.)

la renta, que serà tributo del Estado.

La hacienda de la Generalitat podrà seguir recaudando por delegación los impuestos del Estado, con un premio que nunca podrá ser el primero, porque en lo que le correspondiera, como monopolios, aduanas, etc., etc., ya se lo sabrá cobrar el Estado. De todos modos, el Estado se reserva el derecho de cobrarse todo cuando le convenga y dejar desiertos todos los premios.

La Generalitat podrà emitir deuda interior, y ya verá qué deuda, però no podrà pedir prestado al extranjero sin permiso.

Si el Estado emite deuda cuyo producto deba invertirse total o parcialmente en la creación o mejoramiento de servicios que en Cataluña hayan pasado a la Generalitat, ésta habrá de decir para qué quiere el dinero que se le conceda, pero aunque haya cubierto Cataluña todo el empréstito, no le tocará más que la parte proporcional a sus habitantes con respecto a los del resto de España, que, como se sabe, son más.

Los derechos del Estado que no se los quede el Estado, ni los quiera el Estado, pasan generosamente a la Generalitat.

El régimen de las concesiones de minas potásicas, petróleo, etcétera, que puedan dar algún pico, a petición del de oro que usa el señor Alba, quedan del Estado, no faltaba más.

El Tribunal de Cuentas del Estado hará pasar a la Generalitat las cuentas de la compra todas las mañanas, y si no le salen, ya sabe la Generalitat lo que les pasa a los que les tiran por los Tribunales: pagar y callar.

amb el cor a la mà.

Els èxits d'«El Be Negre»

No ens cansarem mai, amb la nostra modestia tan acreditada com tradicional, de constatar els sorollosos fracassos que el nostre rotatiu tingui en la seva ja llarga labor informativa.

I podem dir això amb tota sinceritat perquè fins ara no n'ha tingut cap i, com tothom sap, el prometre no fa pobre.

Però, és que si no ho ha tingut encara cap fracàs, sorollós, sonor, o simplement mut, ha tingut molts èxits incomputables, èxits que la mateixa modestia, sempre tan modesta, ens obliga a posar de manifest, perquè la gran premsa pugui evitar de caure-hi, els èxits en què la nostra innocència ens fa incòrrer.

Aquests són, per ara, dos, i tots dos en un mateix número, com un ou de dos rovells.

El primer, la informació que donarem de l'aristocràtica impaciència amb que Don Alfons de Borbó (i no d'Este) esperava al palau de Koenigswart les notícies de l'alçament republicà del general Sanjurjo que, immediatament venia confirmada en tots els seus ets i uts per la informació publicada en el *Fraenkische Tagespost*, de Nuremberg, que no dona, ni de molt, tants detalls, ni tan intens, com nosaltres.

El segon gran èxit fou el discurs de don Joan Pich (i si Pon), redactat a la nostra redacció i publicat en el nostre rotatiu amb un notabilíssim avenç.

Aquests èxits i d'altres en perspectiva i que anunciarem oportunament, és d'esperar que convenceran els pocs lectors que no ho estan, de la necessitat d'ésser-ho d'El Be Negre si és que de bona fe tenen ganes d'estar ben informats.

GENT DEL DIA

El regidor i metge—més regidor que metge—senyor Armengol del Llano va anar, fa pocs dies, a una de les cases d'automòbils d'aquesta ciutat a comprar-se un cotxe.

—Quant val?
—Quinze mil pessetes.
—Molt bé: us en pagaré cinc mil al comptat, i les restants, a terminis de cinc cèntims mensuals.

Així quedaren els pactes. Al cap de pocs dies, però, es presentà novament a la casa venedora.

—No cal que fem allò dels terminis. Aquí tinguéu les deu mil pessetes que faltaven. Ja les he fetes.

Aquesta anècdota no té gaire gràcia, ho reconeixem, però en canvi té el valor d'ésser verídica.

No de totes es pot dir el mateix.

—I l'any vinent i o saben on aniran a estiu?

—No. Resulta que la meua filla balla millor que les «girls» d'en Sugrenyes i totes les colònies se'n disputen per fer la revista d'estiu.

UNA DE NOVA

Es tracta, naturalment, de la darrera frase de l'illustre president de la Cambra de la Propietat Urbana i del «Real Club Republicano», el piadós devot de Sant Josep Oriol i propietari d'El Dia, de La Noche i del senyor Màrius Aguilar.

Ens referim, com el sàgac autor haurà endevinat, al senyor Tomás Roig i Llop, ai!, volem dir al senyor Joan Pich i Pon.

Si, fou el senyor Pich el que, l'altre dia, en la reunió magna del Partit Radical, va dir:

—Nosotros, los pronombres del partido...

LA NOSTRA NOVEL·LA

Per les cartes que hem rebut ja a hores d'ara, podem considerar que la novel·la d'El Be Negre que publiquem en forma de fulletó ha satisfet molt els nostres lectors.

Ho celebrem, perquè les alegries dels nostres amics, són les nostres alegries.

Ara com ara, han col·laborat a la novel·la tres autors diferents. La setmana entrant, n'estrenarem un altre. I així successivament, fins que tornem a començar pel primer.

L'únic perill consisteix en què per Nadal de l'any que ve encara no haguem aclarit els 1.340 tenebrosos enigmes que ens planteja i plantejarà «¿.....?»

Balada molt llastimosa de les sis rates

(TRADUIDA DE L'ALEMANY)

Si n'eren sis rates, eixim de cacera, grisetes, grassones, cua d'espasi; sortien, fent olla, de la claveguera, plenes d'optimista pressa matinera i ensumaven l'aura dolça del matí.

A llevant fulgia un tendre celatge, talment cansalada vista a contrallum; el sol més poètic, roig com un formatge, les eixia a rebre, fent-los: «Bon viatge». L'aire s'enjoïava de claror i ferum.

Tot era alegria, de la franciscana; cors sense sospita; plàcids averanyis; bona ànima, bona dent i bona gana. Mes, ai!, de vegades l'escorçó s'aplana sota les floretes, albirant paranyis.

Ai Déu, quina flaire, d'aquella finestra! Ben clar que ho cantava, que era d'un rebost. Al cap de la colla, se li inspira l'estre i diu als seus súbdits: «Au, nois: la minestra.» I cap no vacilla: «Som-hi, capitost!»

Penetren, i amb fúria de persa o d'assiri un cop dins, roseguen tot a tret de dent; exèrcits de menges, en mig d'un deliri cauen, i les panxes fan de cementiri dels vençuts formatges i del porc jacent.

Grassa botifarra, innocent saltsita, llonganissa ferma, revingut pernil! Ploreu la derrota; la infàmia us esquitxa. La llengua espetegia; la dent escarrinxia; les cues remenen amb un gest hostil.

Solament romanen, al camp de batalla, tristes pellerengues, ossos blancs i nets, plates escurades, quatre brins de palla. Com una lleugera i alegre quitxalla les bèsties s'atipen, amb salts i xisclets.

Només de les rates, una rata coixa, que entre totes elles fa de capità, de camí que endrapa, pensa amb certa angoixa: «Quan la sort se'n mostra massa gata moixa, senyal que rumia quina ens en farà.»

De sobte, què passa? Què és aquest desori? Aquests plors i xisclets i gemecs aguts? L'una, panxa enlaire, crida com que es mori; d'altres corren, boten, amb un cori-mori; en un recó, alguna, ja fa extremituds.

L'ull se'ls exorbita; com se'ls infla el ventre! gairebé no caben dins llur pell tivant. Cadascuna cunta; després es concentra, tremola i panteixa i fa un esclat, mentre d'altres també esclaten tot al seu voltant.

D'un cor esforç, una fins al carré arriba, cap al sot d'un arbre vola, vanament, i cau morta freda, mostrant la geniva, com volent fè escarni de la mort aspriva; al volt seu s'atura un grupet de gent.

I així va acabar-se la tràgica gesta d'aquelles sis rates preses per la mort. Les perdé llur gola i llur mala testa. Diu que els gats sis dies hi van fer de festa. Dels uns la desgràcia, dels altres és sort.

CANVIS «RADICALS» A «LA NOCHE»

Sembla que a «La Noche» faran el canvi més radical que un diari pot fer: és, passar-se al partit radical.

D'ençà que Joan Pich i Pon juga als quatre cantons, no n'havíem vist un de més bona! Ho és tant, que ni l'Aguilar, ni l'Aguirre, ni Francesc Madrid (si és que mai ha existit aquest pseudònim amb ulla-res), pensen seguir el Pich en aquestes noves i desusades tresques. L'ur corretja no passa del general Barrera.

Però tot té adob, en aquest món; si «La Noche» els rebutja, els rebra «El Dia» («Gràfic», ben entesos), i allí, a la llum del «Dia», en Mariano, amb els seus dos «Paquitos» seguitant fent el mateix que fins ara han fet a «Las Noches» de Tüanito (Pich i Pon).

ATRACCIONS URBANES

—Salta Di!

HISTORIA MUNICIPAL

En una capital d'un país pròxim, vora el mar, es dreçava una muntanya, al cim de la qual es trobava el Restaurant Tiramar, voltat de cases noves. Cases noves que ajudaven i contribuïen al sosteniment del Restaurant Tiramar.

També a l'Ajuntament de la capital, hi havia un regidor, famós per la seva liberalitat i desinterès, que, sense cercar utilitat personal, sinó en bé de la ciutat, no va estalviar cap esforç en pro del Restaurant Tiramar.

Amb tot, l'empresa del restaurant, desconeixent el gran tremp moral del regidor, li enviava, com a premi del concurs prestat, un xec de moltes mils pessetes.

Sabem, per conducta fefaent, que l'afavorit, ofès per l'acció, i malgrat el temps transcorregut de la data de rebre el taló, per cert cobrat per equivocació, està decididament resolt a retornar les pessetes.

Finances

Don Francesc Cambó ha comprat diverses accions i obligacions. Entre les primeres resulta que tan sols s'hi compta «Acció Catalana».

Per encàrrecs de publicitat a EL BE NEGRE, adreçar-se a: Aribau, 139 - Telèfon 76307.

LA BORSA LAVIDA

COTITZACIONS

Deportadora C. Q.	500
Espanya V	275
Estatut IV	120
Barreres bèl·lies	00
Barreres Vachieritzades	550
Habsburgs	10.000

El moviment bursàtil segueix ressentint-se de les passades emissions de Monarquiques i V. E. R. D. E. S., havent-se desplaçat l'atenció cap als valors de caràcter turistic.

Tot just la Deportadora C. Q. ha anunciat la represa de les seves activitats hi ha hagut una gran demanadissa d'Espanyes n.º 5 fins al punt d'haver-se tancat la subscripció per estar totalment coberta.

Els Barreres bèl·lies són molt perseguits però no se'n troba un per miracle.

Barreres Vachieritzades aviat se'n trobaran per tot arreu.

Els Habsburgs que tancaren darrerament a 10.000, han liquidat deixant-hi bous i esqueletes.

GRAGEAS "FIVE" CONTRA EL MAREIG

FIVE BARCO-TREN AUTO-AVIO

VENDA EN FARMACIES

LA BEGUDA DE MODA

PINYA

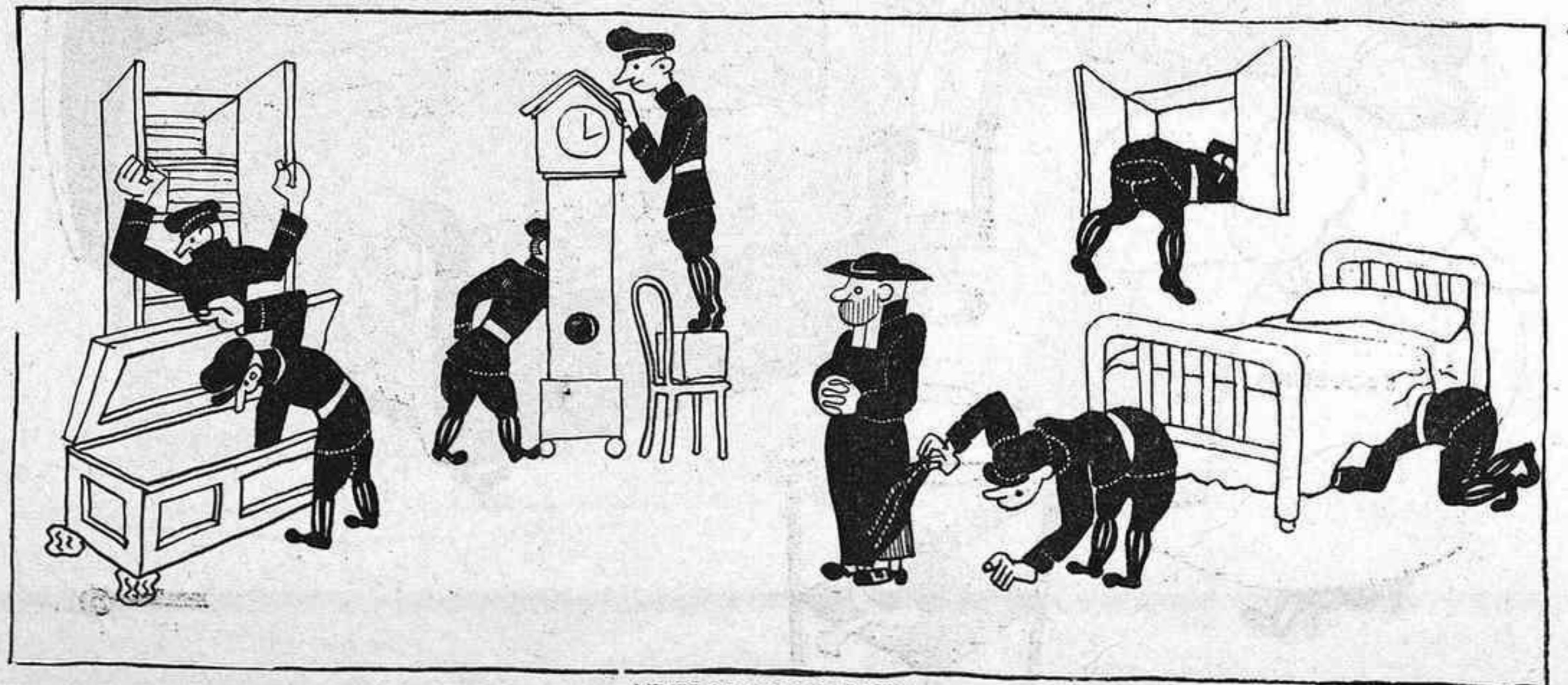

Telèf. 18301

VERITABLE SUCC DE

PINYA AMERICANA

Camel La delicia del bon fumador

L'INTROBABLE BARRERA

— Però si diuen que no és a Barcelona, per què l'hi cerquen, a Barcelona?
— Per això mateix.

Ni tu, ni jo

Don Francesc Macià ampliarà les seves populars excursions dominicals a tres dies cada setmana.

El general Sanjurjo al penal del Dueso juga al pare carbaçer i a fer moviments monàrquics.

El grup recentment constituït d'«Amics de l'Art Nou» prepara una brillant representació de La verbena de la Paloma.

El fotògraf «Napoleón» ha descobert una curiosíssima fotografia d'en Moraguetes quan encara no parlava.

MOLT

Els del «Barcelonès», fent propaganda superen tots els càlculs i encara més.

Vegin, si no, aquest botonàs de mostra:

Se compone dicho programa de una bonita y escogida película y los notables artistas de variedades la escultural y bella trapezista Miss Margot, procedente del «Circus» de Londres; los sin rivales reyes de la gracia, clowns parodistas musicales, Wisxy y Nomi; la famosa atracción enciclopédica, que ha recorrido con éxito los principales teatros de Europa y América, «Los Briatere», de cuya agrupación forman parte tres señoritas y dos caballeros.

Ni més ni menys que com ho farien al Café de Dalt de Vacarisses, sempre i quan els honrats «vacarissencs» no donin a aquestes paraules un abast que seriem els segons a deplorar.

Per la festa major de Sitges l'Orquestra Planas i el corresponent farciment (Xalma, Cèlia Deza, Salazar, etc., etc.), acturen en un dels principals teatres d'aquella calcinosa i daurada localitat.

I bé; Carme Salazar sobtadament perdé les candilejas de vista i caigué a terra víctima d'un desmai.

I ara ve el bo. ¿Mai no dirieu qui s'encarregà del sempre compromès paper de retornar-la? Senzillament: el nen Utrillo.

Diuen que ho aconseguí sense esforç de cap mena, amb la més diàfana de les naturalitats: demanant-li cinc duros.

Al «Tivoli» senten una veritable i fins incorregible passió, per tot el que tendeixi a infiltrar un tufet marcadament fulletnec als seus espectacles.

Ara, després dels indecorosos atracaments amb què assetjaven els espectadors dels primers rengles de butaques durant la representació de «La Pipa de Oro», preparen una revista titulada no res menys que «El secuestrador de mujeres».

L'autor del llibre, i ho diem per allò d'evitar possibles confusions, no és l'Agustí Escasans, autor de diversos sistemes per a netejar les dents dels ascensors.

Els artistes estiuejants no asosseguen. Al Masnou i a Tiana preparen sengles revistes que seran estrenades dintre pocs dies. Els «boys» i les «girls» de les respectives colònies aixequen la cama amb aquella bona fe, i assagen matí, tarda i vespre.

Hom espera l'acabament de les vacances, perquè, finalment, aquests esforçats joves i noies puguin descansar.

S'ho tenen ben meregut.

Bartomeu Soler ha llegit a l'empresa del Romea una obra en tres actes.

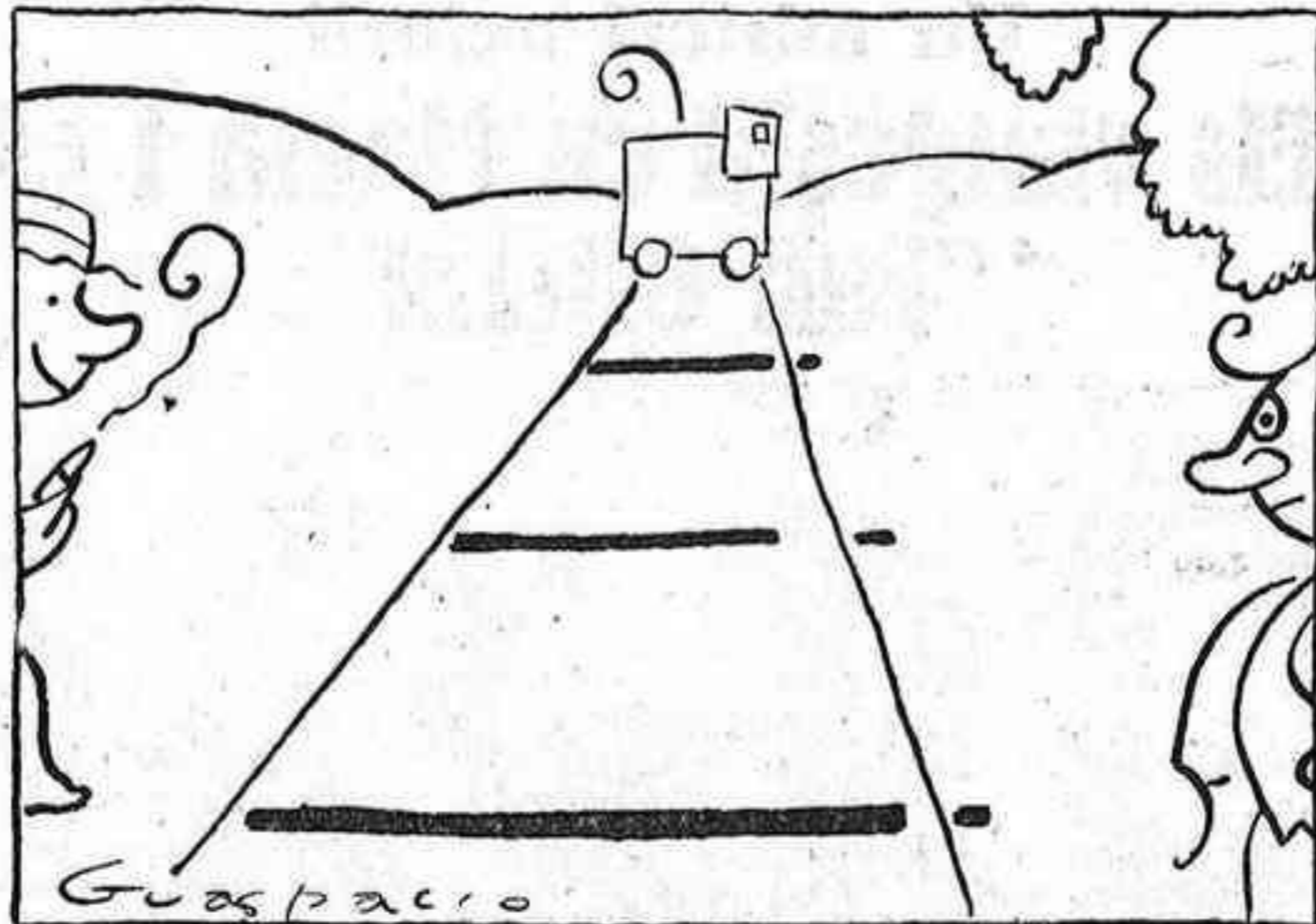
En Daví li havia encarregat una comèdia de senyors, i en Soler se li ha despenjat amb un drama rural que fa feredat.

I ha fet bé. Nosaltres, tant per tant, preferim que els senyors del teatre català surtin vestits com els correspon.

En Francesc Preses estrenarà una obra a l'Espanyol i una altra a Romea.

Tant l'una com l'altra són originals. Originals d'algú, que, en el millor dels casos, és el propi senyor Preses.

Sembla que es vol formar una mena de trust d'autors que es farien empresaris de teatre... sempre que la Generalitat con-

— Mira, ens hem quedat tots dos sols.
— Per a fer un xisxo ja som prou.

sentí a donar-los una subvenció de cinquanta mil pessetes.

No seria res d'estrany que aquests autors fossin els Carrion, Vinyes, Bertrana, Puig i Ferrer, Bernat i Duran...

En aquest cas, trobem la subvenció insuficient. Nosaltres els donaríem de bon gust cent mil pessetes... amb la condició que no estrenessin res.

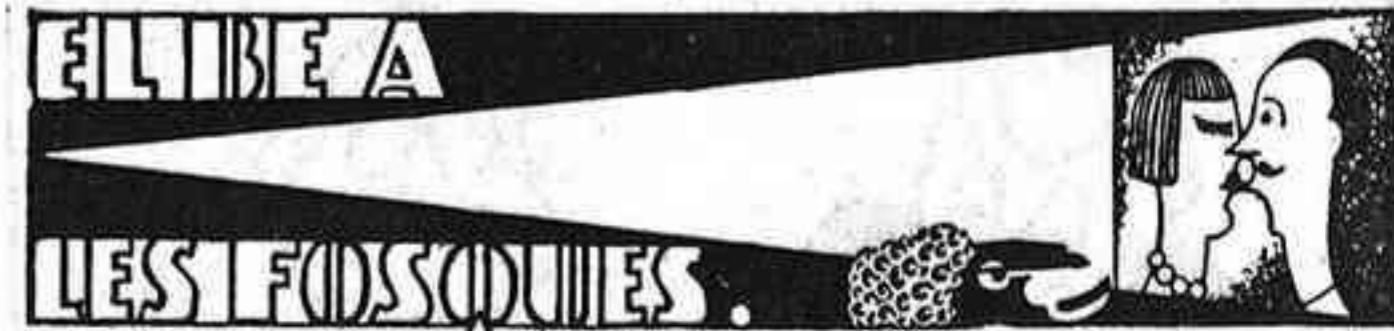
Al «Barcelona» han estrenat una comèdia del senyor Serrano Anguita que es titula «Hombre de presa», i no «Hombre, de presa!», com, creiem que equivocadament, va escriure l'adinerat crític del *Giero*, senyor Brenant i Sopant.

Els bromistes del Lawn Tennis Club d'Horta, en lloc de jugar al tennis, com semblaria indicat, donaran aquesta setmana dues representacions del «Paveroni Circus».

En justa correspondència, els «7 Méndez» pensen prendre part, l'any que ve, a la Copa Davis.

Definitivament, al Novetats no hi haurà teatre català, la temporada vinent.

Tampoc no n'hi haurà a l'Espanyol, malgrat que en Santpere intenti fer-ho creure.

A darrera hora els cinemes han fet un pensament i han començat a reprendre els films de qualitat: «Sous les toits de Paris», «L'Angel Blau», «A nous la lliberté», etc., etc.

Si es descuiden una mica més no hi són a temps.

Al «Coliseum» estan en plena febre de reformes, i segons opinió general (no precisament Barrera), les guixetes seran les primeres de participar-ne.

Guixetes... guixetes... mentre tot plegat es limiti a una simple reforma arquitectònica!...

En una penya de culs de café surt el tema dels cineastes locals. Un de la colla demana:

— I en Busquets, ¿encara no treballa?

— I caà—afegeix amatent un altre— Si precisament ja l'anomenen «el sense film».

Ens asseguren que aviat serà un fet el cinema amb relleu.

—Només ens faltava això!— diuen els pobres còmics— Després del sonor, ara el relleu...

I tenen raó. No trigarà a venir el dia que el cinema serà tan perfeccionat que ja no serà cinema.

I aleshores... ¿com ens ho farem per anar al cinema?

La temporada vinent, tan vinent que es pot dir que ja la tenim al damunt, no seria res d'estrany que féssim una tanda de sessions especials de cinema, que EL BE NEGRE patrocinaria amb el seu nom gloriós.

Avui només podem avançar una cosa: que aquestes sessions estaran molt rebé, o no ho estaran, és a dir, que no les farem.

Per poca cosa, no ens hi posem.

Nosaltres som així.

Entre les estrenes que s'annuncien per la temporada nova, hi trobem la majoria de bons films que s'han estrenat a l'estranger... la temporada passada.

En canvi, les nostres empreses no es descuiden pas de servir-nos els Mojicas de calent en calent.

Tant de gust com els esperàriem cent anys!

PUBLI CINEMA

Passatge de Gràcia, 57-Telèfon 79681

SESSIÓ CONTÍNUA de 4 a 8 i de 10 a 12

Localitat única, seient 1 pta.

Noticiaris - Reportatges - Documentals

Demà dimecres:

Aventures d'una gota d'aigua (documental) - Reportatges Cinéac - Noticiaris FOX

Alfombra Mágica de Movietone

LA LEGIÓ ESTRANGERA

Equip sonor, R. C. A. Phonophone

Saló Catalunya | Capitol Cinema

Diosas de Montmartre
Per CONSTANCE BENNET

La muchacha de los muelles
Per SALLY O'NEILL

Aristócratas del Crimen
Per RICARD CORTEZ

RIO RITA
Per BEBE DANIELS

Preferència: 1'50 - General: 0'75

Símbol de qualitat

és aquest nou refresc elaborat a base de veritable suc de taronges espanyoles

Orange-CRUSH

(Marca y botella registradas.)

Correspondència

Pep. — Bon xisto.
Babau. — Home... potser ho sou massa no sabent que els mitjons Moltfort's són els millors!

Temporer. — S'aprofitarà.
Grup de la F. A. I. — Ui, ui, ui, quina por!

Xicota. — Ens sap greu no poder complaure-us. Les nostres informacions sobre aquest cas són molt diferents.

Anònim. — Bons, aquests Juegos Florales!

D. Latone. — Per la nostra part hi farem el que podem.

Donzell. — Tenim molts compromisos, però, vorem!

LES ANGUNIES DELS RADICALS
— Amagueu les esmenes! Amagueu les esmenes, que ara som el partit més catalanista de Catalunya!

— Volem justícia! Feu-nos justícia!
— Ja en faig homes, ja en faig...

El nostre fulletó

Novel·la

CAPITOL III

DE MISTERI EN MISTERI

—A baix, hi ha el senyor Soler que demana per vostè.

La cara ofinesca de l'inspector Cabanilles es transforma ràpidament. Amb les galtes enceses d'indignació, els ulls treint-li guspires, la boca feta un infern, tot ell, en fi, fet una Patum de Berga, s'acaré al vigilant i li digué amb una veu—ai, volíem dir un altre!—que deixà glaçades les propines del vigilant:

—¿Què tant Soler y qué tanta juegal! ¿Es que me habéis preparado una encerrona?

Donya Gertrudis, que en aquells precisos moments començava a retornar-se del seu darrer desmai, demanà amb una veu de l'altre món, mentre s'amagava ruborosament una cinteta de la cotilla que se li havia entortolligat amb el rellotge del menjador:

—On sóc? Ai, Cabanilles, si no

fos que vostè és un home de serenitat!...

El vigilant es cregué en el deure d'insistir novament sobre l'objecte de la seva visita:

—Recordi, senyor inspector, que a baix hi ha el senyor Soler que l'espera.

—¿Però què desitja de mi aquest home?!

—Només ha dit que el volia veure. Un servidor prou ha intentat...

—Es curiós! Amb tants anys de fer de protagonista de novel·la, no m'havia trobat mai amb un capítol semblant. En fi, anem a baix—foren les darreres paraules del desconcertat inspector.

I mentre la senyora Gertrudis, curiosa com era, endreçava el pis, desava curosament un mort al bufet i l'altre dins un calaix de la calaixera i passava l'esombra pel menjador i recollia les molles de pa de la cuina, l'inspector Cabanilles i el vigilant descendiren cap al carrer.

En ésser-hi constataren, amb

l'estranyesa que els nostres lectors són pregats d'imaginar, que el senyor Soler, possiblement per variar, havia desaparegut misteriosament, deixant, com a únic document de la seva visita, un vulgaríssim anònim enganxat a la porta. El text no era altre que aquest:

«Cabanilles, Cabanilles, mira que això ja dura massa! Si persisteixes en l'aclariment d'aquest tenebrós afer, tens vida per poques hores. Assegura't!»

—I s'assegurarà?—féu el vigilant tot interessat.

—Sóc home previngut. Pago rebut de cinc companyies asseguradores i el cos de bombers m'aprecia com si m'hagués posat al món. A més, es tracta d'un anònim innocent; de primer curs, en fi. Vaja, no digueu que no faci pena treballar entre gent així!... Quina poca originalitat!

En el precís instant que el vigilant anava a posar uns ulls com unes taronges davant d'aquell monument de serenitat, que per uns moments li havia obert el rebost de les seves més grates confidències, d'unes cantonades més avall arribà el soroll d'uns aplaudiments que no anaven precisament adreçats als dramaturgs d'aquell districte.

Aviat una veu forta que udolava:

—La llevadoraaaaaa!!!

L'ull detectivesc que l'inspector Cabanilles havia adquirit a en «Roma» durant una quinzena de rebaixes, es va cloure comprensivament mentre el vigilant fugia carrer avall.

—Han cridat la llevadora, ¿veritat?—consultà l'inspector Cabanilles, a fi d'assegurar-se'n, ja que era una miqueta sorda, a un senyor que avançava trontollant, amb una gardènia voluminosa i teatral a la solapa.

—El senyor de la gardènia es va arromangar grotescament l'americana, va posar-se el barret de gairell i declamà amb veu de falset:

La sal del mar en muestras venas va a borbotones; tenemos sangre de sirenas y de tritones.

I va fugir trencant-se de riure...

L'inspector Cabanilles va embutxacar-se curosament l'anònim, tot opinant que el millor era anar a colgar-se al llit i que l'endemà ja fóra un altre dia.

No havia caminat encara unes quinze passes, quan la mateixa veu d'unes ratlles més amunt tornà a udolar més desesperadament (sembla que s'havia assabentat del defecte físic de l'inspector), més desesperadament deiem, que mai:

—La llevadooooooooooooora!!!
En Cabanilles se'l va mirar despòticament. A l'últim:
—Vós sereu el pare?
—Naturalment!... Sí, senyor.
—No us dieu pas Soler?
—No, per què?
—Perquè si us diguéssiu Soler—concloué l'inspector Cabanilles amenaçadorament—, i sabia que n'anàveu a posar un altre al món, ara mateix pujava aquí dalt a f... una cara nova.

L'endemà, en arribar a la comissaria l'inspector Cabanilles, féu a mans dels grafòlegs l'anònim recollit el dia abans a la porta de la casa on residia donya Gertrudis, i poca estona després els grafòlegs li lliuraven un extens retrat grafològic de l'autor de l'anònim. El definien així:

«Afició desmesurada a les dents d'or i als anells guarnits amb dentadures. Per a les dones posseeix un caràcter no tan sols «galant», sinó fins i tot barba. Cria coloms, si bé se li observen aficions vegetariànes. Collecciona cap-i-cues. No treu mai a la rifa. Porta una vida disbauxada i calçotets curts. Deu dos mesos de dispesa, un abric i la vida a un guàrdia civil que va tallar-li unes angines. És tan malgastador, que fins detesta la cuina econòmica. Té un clotet a la manera de Car-

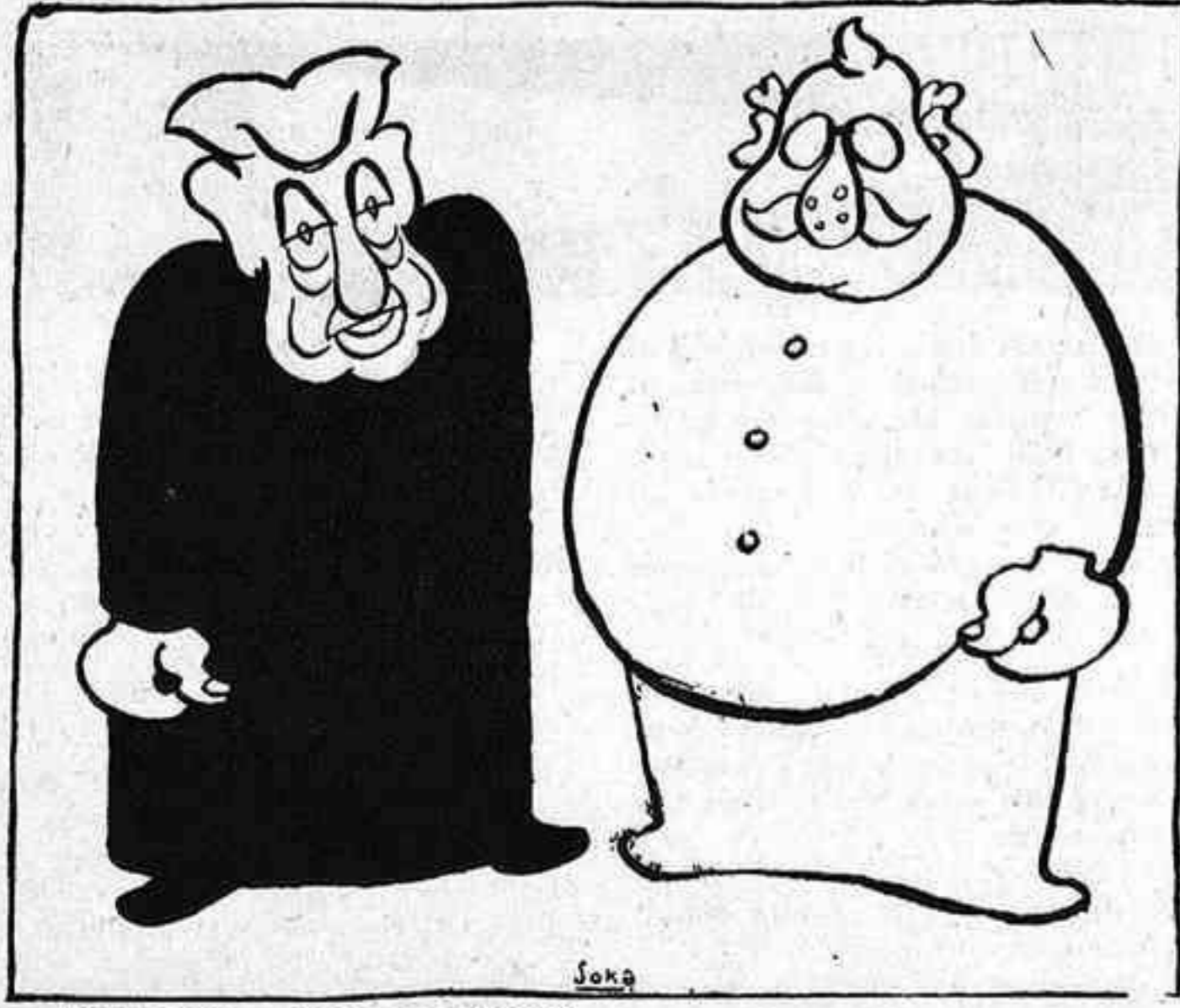
les Sindreu a la punta del nas.»
En Cabanilles anà expremet la llimona de la seva memòria, evidentment feliç, per acabar fent-se a si mateix i en el més correcte monòleg interior, aquesta feliç descoberta:

—Un clotet a la punta del nas... collecciona cap-i-cues... molt amable amables dones... Ja ho tinc!!! Aquest és en Soler, aquell xicot amb el qual no vàrem aprovar ni un sol any de batxillerat i que ens aveníem tant a la Universitat. Ja ho crec que ho és! Però si no en coneixes d'altre!

En aquest cas—prosseguí el monòleg interior de l'inspector Cabanilles—aquest anònim no obeeix a altres causes que al desig de gastar-me una broma de mal gust, però, tanmateix, d'una habilitat remarcable. El misteri comença a aclarir-se...

En acabar de «dir-se» aquestes paraules (recordin els nostres lectors que el diàleg li anava per dintre), va sentir-se el soroll sec d'un dispar de revòlver acompanyat d'una tètrica trencadissa de vidres, i l'inspector Cabanilles va caure a terra ferit de mort, en el precís instant que els venedors de diaris proclamaven a grans crits el misteriós assassinat de donya Gertrudis.

(La continuació en el número pròxim.)

Bergamín. — Sou un carcamal.
Lerroux. — Us exigeix que rectifiqueu.
Bergamín. — Sou un carcamal.
Lerroux. — Ah, això ja és una altra cosa...

Històries dels temps nous

Odissea d'un automòbil

Sempre hem dit — i serien copiosos els exemples que en podríem donar per edificació de pares i mares i fills de família — que no estava gens bé això de prendre's la justícia per la seva mà. És una cosa de genteta de poc més o menys, més aviat menys que no pas més, i fa molt mal efecte que, havent-hi empreses que exploten l'administració de la justícia d'una manera tan justa i equitativa com econòmica i a l'abast de totes les fortunes, de totes les carteres i de totes les butxaques, hi hagi qui, despreciant totes les convencions establertes, no gosaria fer-se un parell de sabates a casa perquè ni en sap ni paga contribució, però té la barra de fabricar-se a domicili un fall de tribunal, una sentència judicial i altres coses per l'estil.

Nosaltres en som contraris, potser tant com els capellans són contraris dels pecats, però quan es produeixen no podem fer res més que constatar el fet perquè per alguna cosa tenim la desgràcia d'ésser periodistes. Els nostres lectors recordaran segurament com si fos ahir, que el diputat interruptor, que des de fa temps no funciona, senyor Rodrigo Soriano, es queixava una vegada de que li haguessin robat a Madrid un automòbil que s'estimava com si fos seu.

El senyor Rodrigo Soriano posà el crit al cel, però, com que, com a don Juan Tenorio, el cel no el va escoltar, decidí tirar al dret. Però, el cel féu més que no escoltar-se al senyor Rodrigo Soriano, perquè el senyor Rodrigo Soriano era un anticlericat de mala mena, i decidí premiar a qui l'havia castigat, i el premià, i no pas de mar, sinó d'un munt de coses, i així fou com, essent el castigador un altre anticlericat de mala mena, el castigat se'l trobà un dia immune al Govern civil de Barcelona per aquell temps que el senyor Companys no volia ésser governador civil de Barcelona.

Devia ésser aleshores que el Sr. Rodrigo Soriano, en veur's tancades les portes del cel, decidiria encolomar-li la responsabilitat dels seus passos per la terra.

I passà temps. Dimarts portaven els diaris que a la matinada del diumenge algú s'havia endut de davant mateix de casa seva, al carrer de Roca i Batlle, l'automòbil Alsina Graells propietat del diputat a Corts senyor Grau Jassans (don Josep), valorat (no don Josep, sinó l'auto) en 9.000 pessetes.

El senyor Grau Jassans, més conscient dels seus deures, denuncià el fet a la policia i, en una calma activa, esperà que aquesta actués.

Fou pels mateixos dies que desaparegué de l'interior de les Cases Consistorials un automòbil de la Casa de Caritat que estava al servei (els diaris no diran si era al servei de pompes fúnebres) del metge del dispensari.

El fet de les relacions de tot-hom sabudes de la Casa de Caritat amb les potències cele-

stials, fa pensar que en aquest cas la desaparició de l'automòbil no era deguda a cap delicte contra la propietat, sinó simplement a premiar la virtut escarnida.

I fa pensar més això, l'altre fet, degut evidentment a un excés de penediment, no per tardà menys apreciable, que dimarts, prop dels voltants, per precisar més, del felat de Montcada, la policia trobà abandonat un automòbil que, amb sorpresa, veié que era, precisament, el que havia estat robat al diputat senyor Grau Jassans (don Josep).

Per ara no ha aparegut encara l'automòbil de la Casa de Caritat. Ningú no se n'estranya però, perquè tothom sap que és d'una gran indelicadesa prendre els premis que s'han donat. I tractant-se del cel, encara més.

Al «Royo Villanova» li han acabat els enmiendas.

La Nau diu que vol tornar a sortir de nits.

Octavi Saltor ha escrit un drama sense dones titulat: «Si ella fos aquí!»

En Pich i Pon donarà un cicle de conferències al «Real Círculo Republicano» del Passeig de Gràcia sobre «República, premsa i propietat urbana».

Stradivarius Aguilar li farà la controvèrsia.

Don Lacandro Lerroux prepara una lectura mimica dels seus silencis, dedicada als sords muts afiliats al partit radical.

El mestre Millet posa música a un xotis per a l'Orquestra Planas.

Un misteri aclarit
Els viatges d'en Macià i el «Full Oficial»

Estranyats de la vertiginosa rapidesa amb què són comentats, ressenyats al «Full Oficial» els viatges dominicals del president de la Generalitat de Catalunya, diumenge passat a la nit ens introduïrem a la impremta de la Casa de Caritat desitjosos de sortir d'una vegada dels dubtes que temps ha ens torturaven.

Precipitem-nos a declarar que la nostra clandestina investigació donà aviat els fruits que sospitàvem. Els redactors del «Full Oficial», com el més vulgar redactor de telefonemes o més exacte, com el més insignificant sollicitant d'aigua corrent, gas o electricitat, es limiten a omplir els espais buits d'unes fulles impreses ad hoc.

Naturalment el nostre prestigi d'indiscrets informadors hauria sortit llastimosament malparat si en menys del que tardem a escriure aquestes ratlles (unes dues hores trenta-cinc minuts) no ens haguéssim possessionat d'una d'aquestes pautes del periodisme «oficial» i en aquests instants no l'oferíssim a la curiositat insaciable dels nostres lectors. Aquí va:

«Ahir diumenge, l'il·lustre President de la Generalitat realitzà una de les seves acostumades excursions dominicals al poble de... on fou rebut en mig de delirants aplaudiments i mostres de sinceríssima simpatia.

»En descendir del seu automòbil les personalitats locals el saludaren afectuosament pronunciant l'alcade senyor... un abrandat elogi del venerable President de la Generalitat i de les possibilitats de Catalunya.

»Digué, entre altres coses, que Catalunya amb l'Estatut serà una Catalunya rica i plena i que cal donar un bon cop de falç als qui vulguin la guerra. Fou ovacionadíssim.

»Seguidament don Francesc Macià visità les escoles de... on li fou servit un... al final del qual l'il·lustre President de la Generalitat pronuncià diversos visques a Catalunya que foren respostos unànimement.

»Per cert que en tornar de fer aquesta visita es produí una simpàtica i emocionant escena que palesa amb una eloqüència irrefutable l'amor que don Francesc sent pels humils.

»Un... (1) miserablement vestit, pregà a l'il·lustre President la mercè de besar-li la mà. No cal dir que don Francesc Macià hi accedí amb les llàgrimes als ulls expressant-se en aquests termes d'amor i catalanitat:

»Sigueu optimista i confieu en el demà de Catalunya. Quan tinguem l'Estatut farem escoles i els humils podreu anar a costura a aprendre de lletra. Els sense feina no s'entendran de feina i la feina serà per nosaltres. A més a més, si ens vaga, lligarem els gossos amb llonganisses.

»A les... de la nit i acompanyat del seu secretari polític senyor Alavedra, del comandant Farràs i el diputat per a la Generalitat senyor Francesc A. (Ah!) Trabal, arribà a Barcelona encisat del viatge i desit-

jós de reprendre diumenge vinent tasques que tant l'honoran.»

El mèrit principal i regularitat absoluta d'aquestes ressenyes standard es deu al linotipista més que no pas al repòrter, ja que aquell sovint ha de subsanar els descuits d'aquest darrer, el repòrter, el qual sovint es deixa blanques sense omplir o bé els omplena equivocadament.

Referent a la comoditat del procediment ja ni cal parlar-ne. Tant és així que fins don Francesc Macià ha declarat que d'ara en endavant no pensa desplaçar-se més i en comptes de viatjar en automòbil ho farà senzillament amb «Full Oficial».

(1) Home o dona.

Si en Lerroux ara no està content, ni mai

Com que el text de la carta del senyor Bergamín al senyor Lerroux ens ha arribat força desfigurada, nosaltres ens permetem de restablir-ne la lliçó original, ben segurs que això sabrà molt de grat als nostres lectors.

La carta, verament, és com segueix:

«Mi distinguido amigo: yo le aludí en «El Pueblo Vasco», porque, necesitando un buen testimonio a favor de mi defendido, sabía que usted no podía negármelo. Si no lo reclamé como testigo durante la vista celebrada en Madrid, es porque soy corto de vista, y no le vi por aquella ciudad, ni sospeché que en ella estuviera, por cuanto tenía mis razones para pensarlo.

Amigo, al tanto; yo sé muy bien, pudiendo dar «personal testimonio», que usted, de buenas a primeras, no hubiera aceptado el Poder de ningún movimiento militar triunfante y, ni que decir tiene, no triunfante.

Haga usted el uso que a bien tenga de esta carta; incluso los usos interno, externo y mediopensionista, y diga de mi parte a Pichi Pon que es un frescales. Su affmo. que estrecha su mano (la mano que aprieta).

F. Bergamín.»

Notes de Societat

Don Francesc Cambó ha subvencionat amb 25.000 pessetes els expulsats de l'Esquerra.

El Doctor Aiguader i en Casanoves estan a partir un pinyó.

Els sense feina, com a acte de protesta a llur forçosa inactivitat, es proposen cremar no res menys que el crematori municipal.

LA DIMISSIÓ DE MR. WALKER

Aiguader. — Qui deu ésser el Casanoves d'aquest pobre alcalde de Nova York?

Alta filosofia

En la mateixa «Fulla Dominical» de Camprodon, corresponent al segon diumenge d'agost, hi trobem aquesta perla:

REFLEXIÓ

Us heu fixat que, en l'home, ocupa més espai que la màquina de pensar, l'eina de sentir, i encara més l'instrument de digerir? Que n'és de miserable l'home!

Serà qüestió d'anar a estiuajar a Camprodon, vaja!

La gent felix

Ens ha caigut a les mans un exemplar del «Torneo Universal del Amor». És difícil extreure'n un passatge que sigui més extravagant que els altres. De totes maneres, aquí en va un: El ideal es una realidad, es un reflejo radiante de la ilusión. Es la cristalización diamantina de la estrella de Oriente. El ideal es un tierno infante, es el niño Caridad, hijo de la Fe y de la Esperanza. La madre es Blanca Flor, su padre, la honra de un caballero, el honor de toda

LA HUMANIDAD

Ja ens ho semblava que això acabaria així!

A Tremp són molt trempats

I el més trempat és el corresponent de La Vanguardia, que escriuria suara:

— En la plaza de la Iglesia se celebró un festival con las 12 o 15 parejas del Esbart de Dansaires de la Seo de Urgel, que lucieron sus habilidades con bailes antiguos de las comarcas catalanas, dejando gratísimo recuerdo al público que les prodigó mercedos aplausos. Nos parece sería útil y grato la repetición de tan alegre velada para los días de nuestra próxima fiesta mayor.

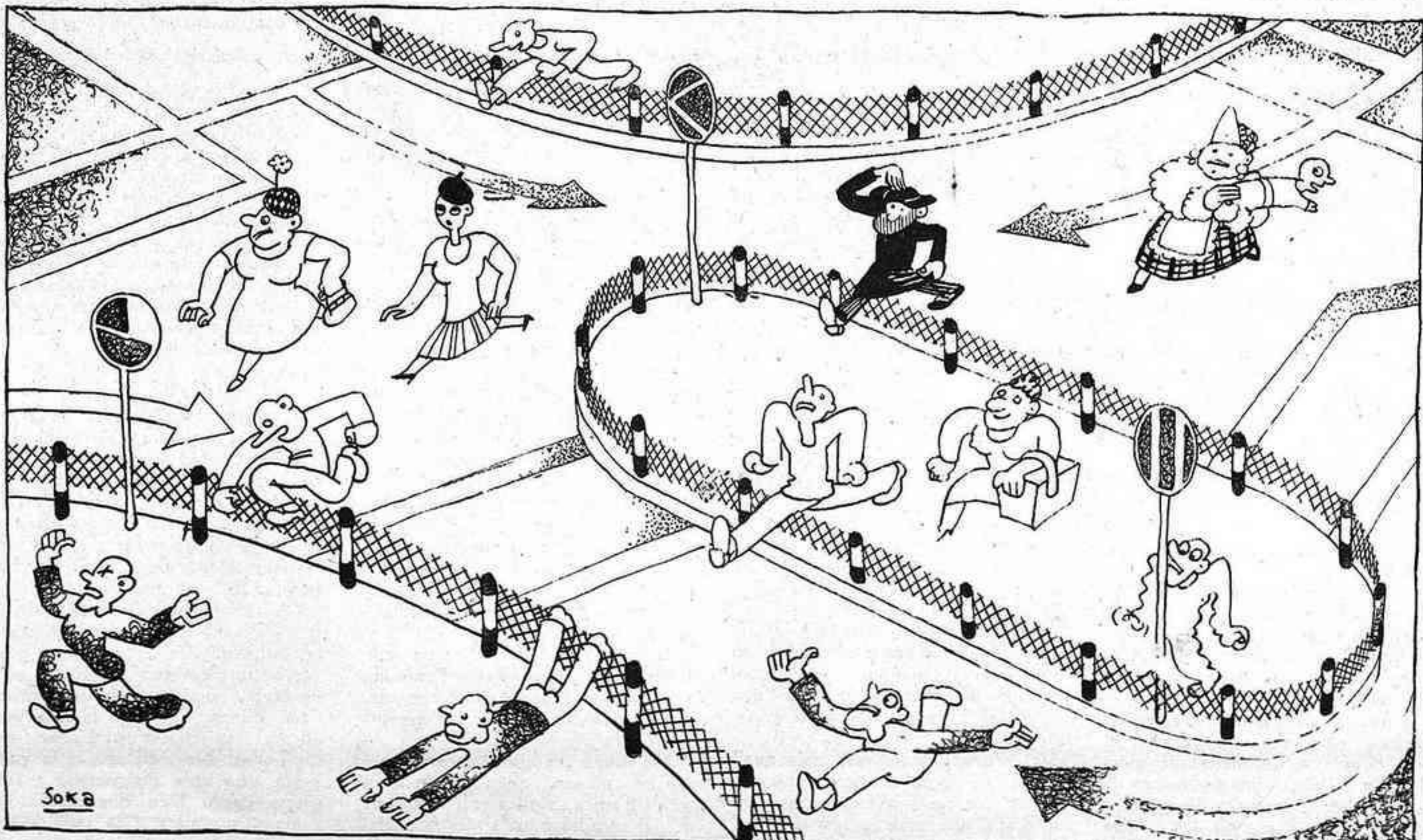
Aquest darrer comentari, deu ésser per a poder recomptar bé si són 12 o 15 les parelles seu-urgellenques.

Simfonies literàries

Del «Convit» que obra el programa de festa major de Sant Quirze Safaja, reproduïm:

Tu, simpàtica damisella i tu, arrogant jovecel, no hi manqueu pas que la dansa vos espera. El poble de Sant Quirze s'ha vestit de festa. Braços oberts i cares alegres amb somriure als llavis freturen de goig esperant-vos. I si vos plau la típica dansa del nostre poble, també mans amigues obriran el cercle perquè hi capigueu. Veniu-hi tots. No en tindreu cança. Temps després, quan passin per vosaltres aquells records, ara felixos, ara nostàlgics, de les festes majors, recordareu amb delictança aquesta festa major d'enguany alegre i zirdia com un vailet.

Aprengui, aprengui, senyor Sunyol!

Els ciutadans fan els 100 metres tanques

L'ATLETISME MUNICIPALITZAT

Avis als discòfils

Hi va haver un home que no volgué comprar el disc d'«El Be Negro» i es va morir